C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-1276/23 Judecătoria Edineț (sediul Briceni)
Judecător: A. Andronache

D E C I Z I E
În numele Legii

21 noiembrie 2023 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Avînd în componenţa sa:
Preşedintele completului Ion Talpa
Judecătorii Svetlana Şleahtiţki și Oxana Mironov

a judecat în ordine de recurs, recursul directorului Penitenciarului nr.2 Lipcani, comisar de justiție Andrei Socol, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 27.07.2023, privind examinarea plîngerii condamnatului Cebotari Ilia, împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

1. La data de 31 ianuarie 2023 în Judecătoria Edineț, sediul Briceni a fost înregistrată plângerea condamnatului Cebotari Ilia împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, solicitând constatarea faptului deținerii în condiții precare în Penitenciarul nr. 11 Bălți în perioada 13.06.2022-19.12.2022, cu reducerea pedepsei.

2. Prin încheierea Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 27 iulie 2023, s-a admis plângerea condamnatului Cebotari Ilia împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile omului și a libertăților fundamentale.

Se constată faptul că, Cebotari Ilia a fost deținut în perioada 13 iunie 2022 – 19 decembrie 2022, în Penitenciarul nr. 11 Bălți, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în total 189 (una sută optzeci și nouă) zile, în calitate de condamnat.

În condițiile art. 473/4 alin. (4) CPP, se reduce pedeapsa lui Cebotari Ilia cu 37 (treizeci și șapte) zile, pentru 185 (una sută optzeci și cinci) zile, în care acesta

s-a aflat în detenție, în Penitenciarul nr. 11 Bălți, cu calculare a 2 (două) zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenție.

În privința perioadei rămase de 4 (patru) zile, calculate în condițiile art. 473/4 alin.(4) CPP, care nu pot fi reduse, de a le lăsa în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Termenul pedepsei definitive stabilită lui Cebotari Ilia Igor, născut la 02.08.1991, prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul central din 15 iulie 2022 cu închisoare pe un termen de 04 (patru) ani, se reduce cu 37 (treizeci și șapte) zile.

3. Împotriva încheierii primei instanțe a declarat recurs directorul al Penitenciarului nr.2 Lipcani, comisar de justiție Andrei Socol, prin care a solicitat casarea încheierii Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 27.07.2023, cu rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri, prin care plângerea condamnatului să fie respinsă ca neîntemeiată.

Consideră că judecătorul de instrucție a examinat cauza formal, în lipsa unei aprecieri obiective a aspectelor de fapt și de drept, în lipsa unei analize complete, în ansamblu și sub toate aspectele a împrejurărilor cazului, fapt ce denotă netemeinicia încheierii judecătorului de instrucție.

4. Conform prevederilor art.447 Cod de procedură penală, *(1) Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces.*

5. Verificând temeinicia argumentelor invocate de recurent în raport cu materialele puse la dispoziţia instanţei de recurs, Colegiul penal ajunge la concluzia că, recursul administrației Penitenciarului nr.2 Lipcani urmează a fi respins ca nefondat.

Colegiul penal își întemeiază soluția pe art.449 alin.(1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală, potrivit căruia, *(1) judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă:a) recursul este nefondat*.

6. În susținerea soluției adoptate, Colegiul penal se va referi la unele prevederi legale ce reglementează punerea în executare a hotărârilor judecătorești cu caracter penal și anume.

Potrivit art.469 alin.(1) pct.17^{1}) Cod procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la constatarea condiţiilor de detenţie a condamnaţilor*.

Potrivit art.473^{2} alin.(3) Cod de procedură penală, *condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei*.

Potrivit art.473^{2} alin. (5) Cod de procedură penală, *plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatului sau ale*

prevenitului se depune pe parcursul detenţiei în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deţinuţi în astfel de condiţii, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenţie.

Potrivit art.473^3 alin.(2) Cod de procedură penală, *sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a condiţiilor de detenţie invocate de condamnat sau prevenit şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administraţiei instituţiei penitenciare*.

Potrivit art.473^4 alin.(1), (4) Cod de procedură penală, *(1) La evaluarea condiţiilor de detenţie, instanţa de judecată dă apreciere atît probelor prezentate de părţi, cît şi rapoartelor instituţiilor naţionale şi internaţionale în domeniu.*

(4) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculîndu-se de la 1 la 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ.

7. Efectuînd controlul legalității și temeiniciei încheierii adoptate de prima instanță pe marginea plîngerii condamnatului Cebotari Ilia împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, Colegiul penal stabilește că la emiterea acesteia instanța de fond a ținut cont de chestiunile care urmează a fi soluționate, a aplicat corect normele procesuale incidente speței deduse judecății, prin ce își însușește caracter legal și întemeiat. În aceiași ordine de idei, instanța de recurs stabilește că recursul administrației Penitenciarului nr.2 Lipcani, declarat împotriva închierii Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 27.07.2023 este nefondat și pasibil respingerii.

Din materialele cauzei urmează că, prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul central din 05 iunie 2019, Cebotari Ilia a fost condamnat în baza art. 42 alin. (5), art. 260 Cod Penal fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 02 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În baza art. 90 Cod Penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 02 ani (f.d. 22 - 25).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 22 ianuarie 2020, sentința Judecătoriei Bălți, sediul central din 05 iunie 2019, în latura condamnării, a fost menținută fără modificări (f.d. 26 - 27).

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul central din 04 octombrie 2022, a fost anulată condamnarea condiționată a executării pedepsei în privința lui Cebotari Ilia și s-a dispus executarea pedepsei cu închisoare pe un termen de 2 ani în penitenciarul de tip semiînchis, cu anunțarea în căutare. Termenul executării pedepsei a fost calculat din momentul reținerii (f.d.28 - 30).

Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul central din 05 aprilie 2022, Cebotari Ilia a fost condamnat în baza art. 287 alin. (1), art. 349 alin. (11), art. 84 alin. (1) Cod Penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 01 ani 06 luni. În temeiul art. 85 alin. (1) Cod Penal pentru concurs de sentințe prin cumul parțial al pedepselor aplicate, prin cumularea pedepselor stabilite prin sentința respectivă și prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul central din 05.06.2019, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 03 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei a fost calculat din momentul reținerii (f.d.31 - 35).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2022, sentința Judecătoriei Bălți, sediul central din 05 aprilie 2022, a fost menținută fără modificări (f.d.36 - 37).

Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul central din 15 iulie 2022, Cebotari Ilia a fost condamnat în baza art. 287 alin. (1), art. 287 alin. (2) lit. b), art. 84 alin. (1) Cod Penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 04 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei a fost calculat din data pronunțării sentinței-15.07.2022, fiind luat sub strajă din sala de ședință (f.d. 38 - 44).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2022, sentința Judecătoriei Bălți, sediul central din 15 iulie 2022, a fost menținută fără modificări (f.d.45 - 47).

Potrivit materialelor cauzei, condamnatul Cebotari Ilia s-a aflat în detenție: 1) în Penitenciarul nr. 11 Bălți în perioada 13 iunie 2022 - 19 decembrie 2022; 2) în Penitenciarul nr. 2 Lipcani în perioada 19 decembrie 2022 - 10 aprilie 2023, data depunerii raportului (f.d. 15 - 19).

8. Colegiul penal conchide că, s-a dovedit cu certitudine că condamnatul Cebotari Ilia s-a deținut în condiții de supraaglomerare, cu nerespectarea spațiului personal minim de 4 m^2 per condamnat, asistență medicală insuficientă, considerate condiții precare de detenție ce contravin art.3 din Convenție. Complementar acestora, conducându-se de constatările statuate în Raportul Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante din 13 decembrie 2018, prima instanță a constatat că dificultățile cu care s-a confruntat condamantul Cebotari Ilia pe parcursul detenției sale a depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție.

În susținerea celor expuse, Colegiul penal notează dispoziția art.473^4 alin.(1) CPP, potrivit căreia, *la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atît probelor prezentate de părți, cît și rapoartelor instituțiilor naționale și internaționale în domeniu.*

9. Colegiul penal stabilește că, în corespundere cu prevederile art.473[4] alin.(4) CPP, legiuitorul a lăsat la discreția instanței de a decide în privința cuantumului reducerii pedepsei condamnatului, or, potrivit normei nominalizate reducerea pedepsei poate varia de la 1 la 3 zile pentru fiecare 10 zile, în dependență de intensitatea suferințelor suportate de condamnat pe perioada detenției în penitenciar.

Instanța de recurs consideră că reducerea stabilită este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă apreciere a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu.

10. Pe motivele expuse mai sus, Colegiul penal va respinge recursul declarat de administrația Penitenciarului nr.2 Lipcani împotriva încheierii Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 27.07.2023, ca fiind nefondat, menținând fără modificări încheierea adoptată de prima instanță.

Conducîndu-se de prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Recursul directorului Penitenciarului nr.2 Lipcani, comisar de justiție, Andrei Socol declarat împotriva încheierii Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 27.07.2023, privind examinarea plîngerii condamnatului Cebotari Ilia, împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, se respinge ca nefondat cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele completului,

Judecător Judecători: